

Pånyttfödd

Kent Wetterskog reste sig från missbruk och kriminalitet och blev politiker. Han upptäckte att den normala världen kan vara lika förljugen som den värld han lämnade. Bland annat tycker han att den sociala ekonomin behöver en uppräckning. Ibland förekommer ren kohandel om bidrag och en del verksamheter har tappat både mål och syfte, menar han. Text: Hans P.A. Karlsson Foto: Anna Rehnberg

Ken Wetterskog föddes i april 2002. Han brukar säga så. Då bestämde han sig för att lämna sitt gamla liv efter tjugotvå års knarkande, två överdoser på GHB, totalt åtta års fängelse för bland annat bedrägerier och försök till bankrån samt 1,7 miljoner kronor i skulder...

– För det har man när man har levt det livet jag levde, säger han.

Men Kent ville något annat och föddes in i en vuxenvärld där han måste lära sig många saker på nytt, att bryta ett kriminellt tankemönster, att få kontakt med sina känslor och börja klättra uppåt. Han hade tur och träffade personer inom socialtjänsten som trodde på hans dröm om det normala, drogfria livet. Sex år senare, 2008, hade han gjort en personlig inventering och sa att ödmjukheten tagit över. Han ville betala tillbaka, jobba mot droger och kriminalitet.

I dag, 2012, är Kent Wetterskog lite mer medveten, lite mer rättfram. En del skulle nog säga obekvämt, då han inte drar sig för att säga ifrån om han ser att något är fel.

– Jag upptäckte att ödmjukhet inte var hållbart i längden. På flera sätt har jag märkt att den friska världen kan vara lika förljugen som den gamla värld som jag lämnade. Intresset för oss före detta kriminella missbrukare är egentligen ganska svalt och man gör inget utan att ta bra betalt för det.

Sin kritik riktar Kent Wetterskog bland annat mot sociala företag och föreningar som ska ge människor med en längre startsträcka chansen till arbete och gemenskap. För att lyckas kan samhället erbjuda flera former av ekonomiskt stöd, både till den anställde och till arbetsgivaren. Men för många har det som skulle vara en trampolin ut i arbetslivet blivit en hållplats där bussen slutat gå. De kommer inte vidare.

– Det är jättebra om man skapar arbetstillfällen, men hur mycket arbete blir det i förhållande till de bidrag man får? Pengarna hamnar inte där de ska. Personerna blir inte anställda utan får vara kvar så länge samhället står för kostnaden och när det inte kan fortsätta, ja då är det tack och hej, säger Kent Wetterskog.

Som för många andra i Kents situation var det svårt att komma in på arbetsmarknaden, men han fick så småningom jobb på ett socialt företag, med lönebidrag. Efter fyra år skulle bidraget omförhandlas och Kent såg ingen utveckling. Villkoret från arbetsgiva-

ren för en fortsättning var att bidraget löpte på. Kent valde då att gå vidare och efter ett år på en annan arbetsplats blev han arbetslös igen. Då gick han tillbaka till sin gamla arbetsgivare och frågade om det fanns ett jobb för honom där.

– Jodå, det fanns ett bra jobb, men villkoret var att jag hade praktikplats i sex månader. Med andra ord skulle jag jobba för lägsta ersättning från Försäkringskassan samtidigt som arbetsgivaren fick betalt av Arbetsförmedlingen. Då blev jag arg. De visste vem jag var och vad jag kunde, de behövde inte sex månader för att lära känna mig. Om de ansåg att jag var rätt person för tjänsten så kunde de anställa mig. Men ändå ville de bara erbjuda en praktikplats, säger han och fortsätter:

– Det här förekommer överallt och det bara rullar på eftersom ingen granskar verksamheterna. Jag vet att människor i liknande situationer jobbar för fickpengar medan arbetsgivaren säljer tjänsterna för stora summor sen. Samhällsekonomiskt är det jätteviktigt att de här personerna får meningsfulla arbetsuppgifter, men de som står bakom dem tjänar mycket pengar på sköra människor som behöver bli sedda, anställningsbara och komma ut i det friska livet.

Det är för mycket business och till slut förlorar verksamheten både mål och syfte. Plötsligt jobbar man inte längre bara med före detta kriminella missbrukare utan med

FAKTA: Kent Wetterskog

EÅlder: 51 **E**Bor: Lägenhet, Göteborg
EYrke: Utbildningskoordinator för föreningen Klassmorfar **E**Fritid: Vänner, politik
ETror på: Framtiden **E**Upprörs av: Falskhet **E**Gläds av: Solsken.

AA alla arbetslösa eftersom det ger mest betalt.

– Man sticker upp ett finger i luften och kollar vart det blåser. Just nu är det långtidsarbetslösa och ensamkommande flyktingbarn som är heta och genererar pengar, då ändrar man inriktning och på vägen trängs missbrukarna ut i periferin igen. Alla är ju viktiga, men på det viset förlorar man den poäng som var meningen från början.

I dag är Kent Wetterskog utbildningskoordinator för organisationen Klassmorfar i Storgöteborg, en ideell förening som strävar efter att slå två flugor i en smäll. Dels för att få in fler vuxna ögon och händer i skolan, dels för att skapa meningsfullt arbete för människor som blivit långtidsarbetslösa och som fortfarande har några år kvar i arbetslivet. Studier har visat att en klassmorfar har en lugnande inverkan både på undervisningen och på tendenser till mobbning.

– Jag vill jobba med barn "kvart i tolv" i stället för "kvart över", innan de hamnar där jag var. Idag är glappet mellan unga och äldre generationer ofta väldigt stort. Genom Klassmorfar eller mormor kan barn som inte har några äldre släktingar i sin närhet få en förebild och trygghet. En klassmorfar har mer tid att lyssna på barnen, både under lektioner och mellan lektioner.

I mitten av 90-talet satt Kent en tid på C-paviljongen på Härlandafängelset i östra Göteborg. Femton år senare var han tillbaka på det gamla fängelset, den här gången som

Tillbaka. Kent Wetterskog var intern på Härlanda fängelset på 90-talet. Nu är han där igen, men som politiker sedan sociala resursnämnden tagit över lokalerna.

”På flera sätt har jag märkt att den friska världen kan vara lika förljugen som den gamla värld som jag lämnade.”

fritidspolitiker för Folkpartiet sedan sociala resursnämnden flyttade in i lokalerna efter fängelset lags ned. Nu med passerkort, så han kan komma och gå som han vill nu.

Han fastnade för Folkpartiet på grund av Westerbergeffekten redan på 80-talet när partiet ökade kraftigt, vilket kopplades till partiledaren Bengt Westerbergs personliga egenskaper. Fast då tänkte inte Kent så mycket på vad liberalism innebar.

– I dag lever vi i ett liberalt samhälle,

i stort sett alla partier är liberala i någon bemärkelse och det handlar mer om vilken form av liberalism vi har. Jag ser mig nog mer som socialliberal, säger han.

Kent valde att engagera sig i politiken eftersom det är där makten finns att förändra, det är där som pengarna fördelas – 69 miljarder kronor går ut i bidrag till föreningar i Göteborg varje år – till de verksamheter som jobbar ute på fältet. Pengarna ska räcka till mycket av det goda som görs och en hel

del går till just de sociala företag och ideella organisationer som han menar redan tjänar pengar på sin verksamhet.

– Man pratar om att staden är korrupt, men samtidigt medverkar vi även till korruption i den sociala företagssektorn genom att vi bara låter bidragen rulla på utan att någon granskar vart pengarna går. Men jag säger så här, istället för att lägga skulden på verksamheterna så bör den läggas på oss politiker för att vi inte är tillräckligt tydliga

i våra riktlinjer. Vi måste se till att pengarna går till rätt saker.

Har du omvärderat något av det du tänkte tidigare sedan du kom in i politiken? Att det inte är så lätt, att resurserna är begränsade, det sker ständiga kompromisser, prioriteringar och svåra val?

– Det är inte där problemet ligger. Snarare har jag fått bekräftat vad jag tänkte innan, att många jag träffar, oavsett politisk färg,

KENT WETTERSKOG OM

...sprutbyte:

”Det måste alltid finnas ett alternativ på utbytesstället. Kommer man för att byta tre sprutor så ska man alltid mötas av en kurator och kanske brukare som kan lotsa in på en drogfri väg.”

...drogtest i skolan:

”Bör ses över för att finna en modell som kommer åt ett växande problem bland skolungdomar. Är det inte mer kränkande att ha en skola med fem aktiva missbrukare bland fyrahundra elever som är där för att lära sig? Men det gäller inte bara elever utan även lärare.”

...förebyggande arbete:

”Vi måste jobba långsiktigt och nå barnen kvart i tolv i stället för kvar över. Varför ska vi hela tiden göra brandkärsutryckningar?”

tar det politiska uppdraget för att man inte har något annat att göra. De har ofta ingen aning om hur verkligheten ser ut. Det finns mycket prestige som gör att uppgörelser blir svårare och jag kan få en klapp på huvudet för att jag inte har utbildning och inte vet så mycket.

Men Kent Wetterskog menar att brukarens kompetens behövs i allt högre utsträckning, som när vissa verksamheter ska granskas av kommunen eller beslut om insatser tas av en socialsekreterare. Det behöver inte vara rätt alla gånger, men brukarperspektivet bör vara med när besluten tas. Själv hade han tur och fick den chans han ville ha av socialtjänsten, men många får inte det. Och ibland blir det fel när missbrukaren inte är tillräckligt motiverad.

– Jag tror att man blir stark tillsammans. Låt någon som mig följa med när en missbrukare ber om hjälp så kan jag med mina brukarögon se om han eller hon är färdig eller om det behövs ett varv till för att sedan komma tillbaka när de verkligen vill bli drogfria. Vi har med oss en erfarenhet som kan förkorta vägen när man väl fattar beslut om en människas framtid. Det socioekonomiska tänkandet gäller fortfarande, att om man satsar en så får man femfaldigt tillbaka. Men då gäller det att satsa hela vägen så det inte blir halvhjärtat. Ta fram hela paketet med tydliga piskor och morötter, säger Kent Wetterskog.F